Die digitale Landesbibliothek Oberösterreich

oö landes bibliothek

Terms and Conditions
The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:
Director: Mag. Renate Plöchl
Deputy director: Mag. Julian Sagmeister
Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek
Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:
Email: landesbibliothek(at)ooe.gv.at
Telephone: +43(732) 7720-53100

In ambitione: in petendis magiſtratibus. In republica: adminiſtrãda: Amicoꝝ: in defendẽdis amicis Aut didicimus: ac ſi diceret: nõ modo nihil didicimus: ſed ne diſcere quidẽ potuimus: tam in tempeſtiuis: & aſſiduis occupationibus impediti. Cõfecit: defatigauit: vt ipſe alibi: His me laboribus confeciſſem. Quod ſi tibi tantũ. quod Scæuola cõtra ſe dixerit: id in ſuã vtilitatẽ conuertit. Si mihi tantum inquit attribus occupato homini: qd ſi alius extiterit maiori ingenio: & ociũ adeptus fuerit: num ne exiſtimas illum hæc omnia conſecuturum. Qualem dignitate. Quantũ. magnitudine.

TVM ANTONIVS. Antonius q̃ſi arbiter iter Craſſũ & Scæuolã ſniam craſſi cõfirmat: ſed difficultatẽ in tãta re oſtẽdit: negãs vllã eẽ artẽ dicẽdi. Diuidit̃ ante hoc caput in tres ptes. In prima dicit difficile eẽ occudat? hoib? cuiuſmodi ſũt romani tantaꝝ reꝝ ſciam poſſe cõplecti. In ſecũda pte oñdit aliud dicẽdi gen? eẽ orator?: & aliud philoſophi. ſed tñ in ſuo genere vtrũqꝫ grauẽ: & ornatũ. In tertia aũt Mneſarchi & carneadis diputationẽ ponit: & Carneadis ſniam confirmat. Quæ dicis de oratore pfecto. Rationẽ. qꝫtũ ad pcepta. Naturã qꝫtũ ad pprietatẽ. Grãmatices ẽ ppriũ recte loq recteqꝫ ſcribere Dialecticæ ppriuꝫ. ab aduerſario verũ extorquere. Rhetoricæ. auditorib? pſuadere. Arithmeticæ. quãtitatis & nũeri rationẽ explicare & ſic d̃ cæteris. Vita. ſ. politica. Occupationib? adminiſtrandæ reipublicæ. Ne abſtrahamur. etiã ſi iis ſtudiis dẽdi voluerim?. Populari qꝫtũ ad demonſtratiuũ & deliberatiuũ. Foreſi qꝫtũ ad iudiciale. Aliđ. n. Hæc ẽ ſecũda hui? capitis ps. Vere inqꝫ vereor ne abſtrahamur: qa aliud & cætera. Eorũ hoim. ſ. philoſophoꝝ. Ornate. verbis. Grauiter ſentẽtiis. De natura rerum. qđ eſt phiſici. Humanis rebus. qđ eſt æthici. Nitidũ quoddaꝫ & oſtendit differentiã inter genus dicendi philoſophorũ & oratorũ. Nitidũ. planũ & exile. Letum. gratũ: nam ex primo ſequit̃ ſecundũ. ſignificat autẽ quietum diſputãdi genus quo vtũtur philiſophi.

Paleſtræ: hoc ẽ ludi cuiuſdã manſuetioris: quã prælii aſperioris. Quod aũt dixit palæſtræ. & olei: innuit gracile: & extenuatum dicendi genus quo vtunt̃ philoſophi. Turbæ ac fori. qa videliꝫ i forenſibus cauſis. & etiã in populo acrioribus vtimur & verbis & ſentẽtiis. Nãqꝫ egomet. aggredit̃ tertiã partẽ. Egomet: nõ qui ab alio audiuerim. Qui ſero: occurrebat quõ Athenis audire voluiſti græcos diſputãtes quũ & latin? eſſes & Romanus videl. Leuiter. ſuꝑficialiter. Increbuiſſet: fama vulgatũ eẽt. Maioribus. difficilioribus: ſiue incuria: ſiue ad populũ. Proſeqꝫ quiſqꝫ: vt mihi gratificaret̃. Rõne videlicet ex arte dicere.

Operarios. qui operas ſuas locant clientibus. Vnam quandam virtutem: quia bene dicendi ſcientia. ſi eſt ſciẽtia bene dicendi: ergo virtus eſt: ſed qui vnam habet virtutem: omnes habeat neceſſe ẽ ergo orator omnium artium ſcientiam tenebit.

in ambitione: quos in rep. quos in amicoꝝ negociis res ipſa ante confecit: ꝙ poſſemus aliquid de rebus tantis ſuſpiciari. Qđ ſi tibi tantum in nobis videtur eſſe: quibus etiã ſi ingeniũ vt tu putas nõ maxime defuit: doctrina certe & ocium: & hercule etiaꝫ ſtudiũ illud dicẽdi acerrimũ defuit. Quid cenſes ſi ad alicuius ingenium. vel mauis illa quę ego nõ attigi acceſſerint: qualẽ illum oratorem et quantum futurum. Tum Antonius: Probas mihi inquit iſta Craſſe quæ dicis: nec dubito: quin multo locupletior in dicendo futurus ſit: ſiqs omnium rerum atqꝫ artium rationem naturamqꝫ cõprehẽderit. Sed primũ id difficile factu eſt: preſertim in hac nr̃a vita & noſtriſqꝫ occupatõibus. Deinde illud etiã verẽdũ eſt: ne abſtrahamur ex hac exercitatõe & conſuetudine dicendi populari & forenſi. Aliud enim mihi quoddaꝫ genus orationis eſſe videt̃ eorum hominuꝫ: de quibus paulo ante dixiſti: ꝙ̃uis illi ornate & grauiter: aut de natura rerum: aut de humanis rebus loquantur. Nitidum quoddaꝫ genus eſt verboꝝ & lętũ. ſed palæſtræ magis: & olei ꝙ̃ huius ciuilis turbę ac fori Nãqꝫ egomet q ſero ac leuiter græcas litteras attigiſſem: tñ cũ ꝓcõſul i cicilia ꝓficiſcẽs Athenas veniſſeꝫ: cõplures tũ ibi dies ſum ꝓpter nauigãdi difficultatẽ cõmoratus. Sed cũ quotidie mecum haberẽ hoies doctiſſimos: eos fere ipſos: qui abs te modo ſunt noïati. quũqꝫ hęc neſcio quomodo apđ eos increbuiſſet: me ĩ cauſis maioribus ſicuti te ſolere verſari: ꝓ ſeqꝫ quiſqꝫ poterat: de officio et de oratoris rõe diſputabat: hoꝝ alii ſicuti iſte ipſe Mneſarchus: hos quos nos oratores vocaremus nihil eẽ dicebat: niſi quoſdã operarios liguã celeri & exercitata. Oratorẽ aũt niſi q ſapiẽs eẽt: eẽ neminem: atqꝫ ipſam eloquentiã: qđ ex bene dicẽdi ſciẽtia cõſtaret: vnã quãdã eſſe virtutẽ: & qui vnã virtutẽ haberet: omnis haberet: eaſqꝫ eſſe inter ſe